

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

19 oktober 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDERING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Hilde Eeckhout tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de heersende onduidelijkheid betreffende de reglementering voor het plaatsen van een gps-systeem voor het transport van drijf- en stalmest vanuit Vlaanderen naar Nederland, en over de laattijdige besluitvorming en uitvoering inzake de reglementering voor het verplicht plaatsen van een gps-systeem voor transport van drijf- en stalmest in Vlaanderen	1
Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over eventuele steunmaatregelen aan de noodlijdende textielafvalsector	3
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nieuwe kleiontginningen in de Kempen	4
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ontoereikende verwerkingscapaciteit voor bouw- en sloopafval	6

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van mevrouw Hilde Eeckhout tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de heersende onduidelijkheid betreffende de reglementering voor het plaatsen van een gps-systeem voor het transport van drijf- en stalmest vanuit Vlaanderen naar Nederland, en over de laattijdige besluitvorming en uitvoering inzake de reglementering voor het verplicht plaatsen van een gps-systeem voor transport van drijf- en stalmest in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Eeckhout heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de reglementering die er moet komen is een gevolg van een Europese richtlijn. De definitieve beslissing dat het AGR-gps-systeem – AGR staat dan voor Automatische Gegevens Registratie – er in Vlaanderen moet komen, dateert al van 30 juni 2006. Het uitvoeringsbesluit trad in werking op 1 augustus, maar er is enorm veel onduidelijkheid bij de sector.

Ik werd gecontacteerd door iemand die mest transporteert vanuit Vlaanderen naar Nederland. In Vlaanderen is het nog onduidelijk welk systeem moet worden toegepast. Bij het indienen van deze interpellatie een maand geleden bestond er een lijst die de Mestbank ter beschikking stelde van ongeveer twintig systemen waaruit kon worden gekozen. Ondertussen is deze lijst geslonken tot acht systemen. De persoon in kwestie weet niet welk systeem hij moet kopen en blijft bijgevolg met zijn mest zitten. Omdat hij nog geen gps-systeem heeft, mag hij Nederland niet meer binnen. Hij heeft trouwens al een pv gekregen. De reglementering is in Nederland immers in voege sinds 1 juli.

Er wordt een niet onbelangrijk deel van de Vlaamse mest uitgevoerd naar Nederland en Frankrijk. De mestuitvoer zorgt ervoor dat er minder mestoverschot is. De persoon die mij heeft gecontacteerd, krijgt geen antwoord bij de Mestbank, die zegt maar bevoegd te zijn tot aan de Vlaamse grens. In Nederland vindt hij ook geen enkele leverancier van een gps-systeem dat ook in België kan worden toegepast. Mijnheer de minister, hij heeft u dan een brief geschreven, maar heeft geen antwoord gekregen. Vandaar dat hij mij heeft gevraagd om deze interpellatie te stellen.

Mijnheer de minister, de mestuitvoer naar Nederland kan momenteel niet meer, wat voor een groter overschot in Vlaanderen zorgt. Zal er compatibiliteit zijn tussen de

Belgische en Nederlandse systemen of zal de transporteur verplicht worden om twee systemen te kopen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, wie wordt verplicht om zo'n gps-systeem te installeren?

Minister Kris Peeters: De C-klasse.

De heer Rudi Daems: Waarom verbreedt u dat niet tot de B-klasse?

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik volg deze problematiek uiteraard ook op. Ik heb de website van de Vlaamse Landmaatschappij geraadpleegd om na te gaan of ook daar melding wordt gemaakt van problemen. Op 10 oktober 2006 maakte de VLM de lijst bekend van de mestvervoerders die een positieve test hebben afgelegd. Wekelijks zal de VLM een aangepaste lijst publiceren. Op die lijst komen ook Nederlandse bedrijven voor. Het lijkt me logisch dat Nederlandse bedrijven in orde zijn met de Nederlandse reglementering. In principe mogen zich dan ook niet veel problemen voordoen voor mesttransporten naar Nederland.

Mijnheer de minister, u hebt de moed gehad om een gps-systeem op te leggen aan de grootste categorie mesttransporteurs. Dat is zeker geen populaire maatregel. Mevrouw Eeckhout weet wellicht dat het landbouw- en milieubeleid een gewestelijke bevoegdheid is. Dat betekent dat regels in een andere lidstaat maar ook in een ander gewest anders kunnen zijn. Ik denk daarbij aan successierechten, richtlijnen in verband met het energieverbruik enzovoort.

Voor Vlaanderen heeft de VLM een lijst opgesteld met aandachtspunten voor de transporteurs bij het aankopen van een dergelijk AGR-gps-systeem. Daarnaast is er de checklist van de VLM voor de beoordeling. Volgens mij is deze interpellatie dan ook ietwat achterhaald.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: We hebben een belangrijke maatregel ingevoerd die heel zorgvuldig is opgesteld en ingevoerd.

Mevrouw Eeckhout, in uw schriftelijke vraag hebt u het over behoorlijk bestuur. Een en ander zou volgens

u niet behoorlijk worden georganiseerd. U hebt dat echter niet mondeling herhaald dus ga ik ervan uit dat ik daar niet hoeft op in te gaan.

Mijnheer Daems, ik heb ervoor gekozen om te beginnen met klasse C. Dat zijn de grote jongens, bij wijze van spreken. In de loop van 2007 zal ik ook klasse B onderwerpen aan dit systeem. In Nederland is dit systeem van toepassing op alle transporteurs.

Mevrouw Eeckhout, u hebt het over een Europese richtlijn. Wat het gps-systeem betreft, is er bij mijn weten geen Europese verplichting. Wanneer wij echter het delicate probleem van de waterkwaliteit willen oplossen, is er niet alleen een nieuw mestactieplan nodig maar moet er een goede organisatie komen van het mesttransport. Vlaanderen heeft trouwens felicitaties gekregen van Europa voor het invoeren van dit systeem.

Het besluit van de Vlaamse Regering dateert van 30 juni 2006 en werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 augustus 2006. Daardoor wordt het AGR-gps-systeem voor alle transportwagens van de erkende mestvervoerders klasse C verplicht tegen 1 november 2006. Ze krijgen wel enige maanden respijt. Op dit ogenblik is er geen probleem aangezien er geen mest mag worden uitgereden. Het nieuwe bemestingseizoen begint op 1 februari 2007. Op dat moment moeten alle mestvervoerders klasse C in orde zijn.

In juli heeft de Mestbank in een eerste fase getest of de uitgezonden gps-signalen correct konden worden ontvangen, met positief gevolg. Tevens heeft de Mestbank een volledig documentatiepakket met alle info naar de betrokken erkende mestvervoerders verzonden. Zodra het AGR-gps-systeem ontwikkeld was, is de Mestbank eind september gestart met uitgebreide testen. Alle wetelijke en technische informatie alsook een lijst van de dienstverleners met een positief testresultaat zijn gepubliceerd op de website van de VLM.

Ik wil erop wijzen dat ik in december 2005 had aangekondigd dat ik dit systeem verplicht zou maken. Wanneer ik iets aankondig, dan voer ik het ook uit. Ik zeg niet dat het vroeger zo niet was, ik kan alleen maar over mijn periode spreken.

Dat systeem is tijdig aangekaart en besproken. Die mensen zijn ook bij mij geweest om te zeggen dat het allemaal niet zo evident was, maar men is er nu volop mee bezig.

Het Nederlandse en het Vlaamse AGR-gps-systeem vertoont veel gelijkenissen maar is op een aantal punten toch verschillend. In Nederland is er bijvoorbeeld een bijkomende automatische staalname- en analyseapparatuur vereist, in Vlaanderen niet. Misschien is het uw vraag om dat ook in Vlaanderen te verplichten? Ik denk

dat we met deze aanpak al een hele stap vooruitzetten. In Vlaanderen is een sensor op de aanhangwagen verplicht en moet er tijdens het transport om de 15 kilometer een signaal verzonden worden. Dit is niet vereist in Nederland. Er is ook overleg opgestart met Nederland. Nederland stelt eenduidig dat de Vlaamse mestvervoerders zich moeten aanpassen aan de Nederlandse AGR-gps-verplichting die sinds 1 juli 2006 in voege is. Mijnheer Matthijs heeft er al op gewezen dat twee van de drie gecertificeerde dienstverleners gestart zijn met het ontwikkelen van apparatuur die geschikt is voor de Belgische markt. Er is dus de mogelijkheid om aan de Nederlandse verplichtingen te voldoen.

Ik denk dat deze maatregel in het mesttransportdossier een belangrijke maatregel is. We voeren het gefaseerd in, beginnend met klasse C. We hebben de systemen getest en bekendgemaakt. De verplichting zal in 2007 uitgebreid worden tot klasse B. En we doen inspanningen om het probleem met Nederland op te lossen, waar een aantal dienstverleners al meegewerkt hebben aan een oplossing.

De voorzitter: Mevrouw Eeckhout heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: U zegt dat mijn vraag achterhaald is. Ik heb ze nochtans al gesteld in de eerste week na het parlementaire verlot.

In de eerste lijst stonden er inderdaad meerdere Nederlandse bedrijven. Vandaag staan er nog twee bedrijven op. In juli kon de persoon die mij contacteerde hieruit geen bedrijf kiezen omdat hij het risico liep dat het er vandaag niet meer op stond en het dus geen geldig systeem meer zou zijn. Die transporteur heeft dus in de vorige mestuitrijperiode een proces-verbaal gekregen als u zegt dat hij maar mag vervoeren vanaf februari. Hij is hoe dan ook geremd in zijn activiteiten op dit moment.

Gaat de lijst van Nederlandse bedrijven nog aangepast worden of is hij definitief? Kan die transporteur bij een van die twee bedrijven terecht of moet hij nog wachten?

Ik denk dat er een stuk van het transport naar Nederland voor het seizoen 2006 verloren is gegaan, gelet op het feit dat die man een proces-verbaal heeft gekregen waardoor hij niet kon uitvoeren naar Nederland. Een Europese richtlijn zegt nochtans dat er minder mest in België mag blijven. Door het systeem later in te voeren dan in onze buurlanden, is die uitvoer belemmerd.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: U hebt gelijk wanneer u verwijst naar de Europese nitraatrichtlijn en het hoge mestoverschot in Vlaanderen. Maar ik heb u mogelijk

verkeerd begrepen toen ik dacht dat u zei dat er een Europese regelgeving is die een gps-systeem zou invoeren voor mesttransport. Ik heb nu begrepen dat u het eerste bedoelde.

Wat het mestuitrijseizoen 2006 betreft, als u een brief hebt die nog niet beantwoord is, dan moet u mij straks die referenties geven. Ik zal zorgen dat de persoon of onderneming een heel duidelijk antwoord krijgt en dat u hierover geen vragen meer moet stellen.

Men heeft een aantal testen uitgevoerd om er zeker van te zijn dat er geen problemen mee zijn. Er zijn heel wat inspanningen geleverd om dat te testen. Als er nu wordt gekozen uit de lijst van selecties, lijkt me dat uitstekend.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Dus volgende week zullen die twee Nederlanders ook nog op de lijst staan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over eventuele steunmaatregelen aan de noodlijdende textielafvalsector

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, zoals u wellicht weet, vormt de inzameling en recyclage van textielafval voor Vlaanderen een niet onbelangrijke sector. Die sector biedt volop sociale tewerkstelling en vervult bovendien een taak van openbaar nut, daar hij de lokale overheden ontlast van de taak zelf inzamelingen te organiseren.

De textielafvalsector in het algemeen, en zeker de caritatieve inzameling via containers in het bijzonder, bevindt zich de laatste tijd echter enigszins in moeilijkheden. In deze commissie werden ter zake in het verleden al parlementaire vragen gesteld. In de schriftelijke neerslag van deze vraag verwijs ik naar die vragen.

Uw voorgangers hebben herhaaldelijk te kennen gegeven dat het niet de bedoeling kon zijn dat de Vlaamse Regering de sector zou gaan subsidiëren, daar die uiteraard onderhevig is aan het internationale spel van vraag en aanbod. Niettemin werd er voor de sector van de glaszameling wel een afwijking op de geldende regelgeving toegestaan. Ik verwijs hierbij meer specifiek naar het Afvalstoffendecreet. Dat bepaalt dat er een nultarief geldt voor het storten, in een daartoe vergunde inrichting, van recyclageresidu's van bedrijven die glasafval afkomstig van selectieve inzamelingen gebruiken

of voorsorteren. Concreet komt dit erop neer dat het recyclageresidu, dus het aandeel van het ingezamelde afval dat na sorteren niet voor recyclage geschikt blijkt, vrijgesteld is van een milieuheffing. De voorwaarde hierbij is wel dat de sector het residu niet laat oplopen tot hoger dan 15 percent.

Ook in de sector van het textielafval is er sprake van een quotum. Het residu mag slechts 13 percent bedragen, maar er bestaat geen gelijkaardige vrijstelling van milieuheffing. Mijnheer de minister, u zult ook wel weten dat de mindere kwaliteit van het textiel afkomstig uit lageloonlanden, samen met de verhoogde vraag naar kwaliteitstextiel, het realiseren van een dergelijk quotum vandaag vrijwel onhaalbaar maken.

Op grond van welke motieven werd besloten tot dat quotum van 13 percent? Is dit quotum nog realistisch, gelet op de veranderde situatie op de internationale markt? Kunt u het eens zijn met de stelling dat het quotum het best wordt opgetrokken, bijvoorbeeld tot 20 percent van het ingezamelde materiaal? Strookt het met uw beleidsvisie en principes om de textielsector te ondersteunen met een gelijkaardig voordeel als de glassector? Mocht u dat overwegen, hebt u een zicht op de budgettaire impact van een dergelijke beslissing?

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, ik wil mevrouw Crevits bedanken voor haar vraag, daar die aansluit bij eerdere vragen van mij. Ik heb dit probleem immers in het verleden al aangekaart. Mijnheer de minister, hebt u ondertussen al een oplossing voor het probleem van de freeriders? Hebt u ondertussen al uw mening herzien wat het ondersteunen van de sector betreft?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Crevits, het toegelaten percentage voor recyclageresidu's van lompenafval – om te genieten van het verlaagde heffingstarief – werd oorspronkelijk, in 2002, vastgelegd op 10 percent. In 2003 werd dit percentage opgetrokken tot 13 percent, na overleg met de sector, omdat 10 percent niet haalbaar bleek. Er werden te veel onzuiverheden vastgesteld in het lompenafval.

Dat was de voorgeschiedenis. Binnenkort zal hier een programmadecreet bij de begroting voor 2007 worden ingediend, met daarin een herziening van de milieuheffingen op afvalstoffen. Hierbij is ook gedacht aan het door u aangekaarte probleem. Ook voor het storten van de recyclageresidu's van lompenafval zal er dus een

wijziging worden voorgesteld. Het parlement zal uiteindelijk moeten beslissen over dit voorstel.

Voor de recyclageresidu's van lompenafval wordt een nultarief ingevoerd. Ik hoop dat u dit zult toejuichen. Tegelijkertijd wordt voorgesteld om het maximaal toegelaten percentage dat aan het verlaagde tarief kan worden gestort, te verhogen van 13 percent tot 20 percent. Het gaat hier om residu's afkomstig van het manueel uitsorteren van selectief ingezameld textiel en tweedehandskledij. Als gevolg van de concurrentie met de lageloonlanden is het verbranden van die recyclageresidu's momenteel economisch niet haalbaar. Bovendien is de verbrandingscapaciteit in Vlaanderen op dit ogenblik nog onvoldoende om alle brandbare afvalstoffen te verbranden. Storten van het residu is haalbaar indien er geen milieuheffing wordt ingevoerd.

In de praktijk wordt het percentage van 13 percent momenteel door de betreffende bedrijven gehaald door stromen die mogelijk meer dan 13 percent residu zouden veroorzaken, te weigeren. De minste overschrijding van het percentage, te storten aan het normale tarief van 63,60 euro, brengt de leefbaarheid van de betreffende bedrijven immers in het gedrang. Het gaat om een tiental kleine bedrijven, meestal met tewerkstelling van laaggeschoolden. Met een percentage van 20 percent verdwijnt de kritische grens van 13 percent en wordt de sortering van de textielafvalstromen gestimuleerd.

Ik ga ervan uit dat de textielsector door deze wijziging een gelijkaardig voordeel krijgt als de glassector. De toekenning van dit voordeel zal van nabij worden opgevolgd, niet alleen door mij, maar ook door u. Dat is evident. Er bestaat namelijk een beperkt risico dat het voordeel een aanzuigeffect creëert op verontreinigd textielafval uit onze buurlanden. Als dit fenomeen zou optreden, moeten de heffingen op korte termijn natuurlijk worden bijgestuurd.

Maar ik verwacht anderzijds dat het maximaal toegelaten percentage van 20 percent om residu's aan het verlaagde tarief te storten, voldoende afremmend zal werken om een aanzuigeffect van sterk verontreinigd lompenafval te vermijden, aangezien het teveel aan residu's aan het normale tarief gestort zal moeten worden.

De budgettaire impact is verwaarloosbaar. De totale hoeveelheid die jaarlijks wordt gestort, bedraagt enkele duizenden ton. In 2005 werd voor de betreffende residu's aan één stortplaats een specifieke afwijking op het stortverbod verleend waarbij 1142 ton werd gestort. Voor 2006 werden specifieke afwijkingscontingenten verleend voor 3500 ton gespreid over 2 stortplaatsen. Het verhogen van het percentage van 13 naar 20 percent betreft bijgevolg zeer kleine hoeveelheden. De invoering van het nultarief vanaf 2007 betekent een vermindering van de inkomsten a rato van de hoeveelheid die momen-

teel wordt gestort met een heffing van 7,96 euro per ton. Aangezien het slechts over enkele duizenden ton per jaar gaat, is de budgettaire impact minimaal.

Mevrouw Van den Eynde, ik heb hier al een belangrijk antwoord gegeven op de vraag die u ook in het verleden hebt gesteld, en op de vraag hoe we die freeriders verder gaan aanpakken. Ik ben dat niet vergeten. We zullen dat verder bekijken en de nodige maatregelen nemen.

Mevrouw Hilde Crevits: Meneer de minister, ik bedank u voor uw antwoord. Zoals de voorzitter zei, het nieuwe schooljaar is gestart, maar het is alvast met een positief antwoord op mijn vraag. Dat is dus goed nieuws.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nieuwe kleiontginningen in de Kempen

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik voel mij genoodzaakt om nog eens terug te komen op die problematiek van de kleiontginningen. In antwoord op mijn vorige vraag hierover van 4 mei jongstleden, hebt u mij gezegd: 'Ik zal hier als bevoegd minister over waken. Mochten er u gevallen bekend zijn waar ik zou moeten ingrijpen, dan zal ik dat ook doen.'

Mijnheer de minister, ik denk dat er inderdaad gevallen bestaan waar u zult moeten ingrijpen, omdat die putten niet worden opgevuld en zo blijven liggen. Op het moment dat een ontginningsgebied wordt aangesneden, moet men dadelijk de nabestemming bepalen. Bovendien moeten ontginners sinds de inwerkingtreding van het Oppervlakedelfstoffendecreet in 2004 financiële zekerheden stellen om de kosten voor de realisatie van de eindafwerking van de percelen te waarborgen. Dat is zo in theorie, mijnheer de minister, en dat zal ook wel kloppen. Maar in de realiteit blijkt toch nog een en ander mis te lopen.

De Vlaamse Regering voorziet in de nabije toekomst in nieuwe kleiontginningengebieden in de Kempen. Onder meer in Merksplas wordt er een gebied van maar liefst 150 hectare gepland om op middellange termijn afgegraven te worden. In principe heeft de gemeente Merksplas daar niets op tegen, maar de bevolking maakt zich wel ongerust over het opnieuw opvullen van de ontstane kraters.

Twee van de nieuwe ontginningsgebieden bevinden zich immers in een gebied waar zich al een kleiput van tweeënhalve hectare bevindt, die twaalf meter diep werd uitgegraven. Ondanks protest van de gemeente en de bevolking begin dit jaar, is die put nog steeds niet opgevuld. Men gaat dus nieuwe kleiontginningsgebieden in de Kempen aansnijden, terwijl oude putten niet opgevuld raken. Blijkbaar is er toch iets mis met dat Oppervlakedelfstoffendecreet.

Mijnheer de minister, u zult, zoals beloofd, moeten ingrijpen. Wanneer worden deze kleiontginningsputten opgevuld en hoe gaat dat gebeuren in de toekomst?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil even aansluiten bij deze vraag, die inderdaad enkele maanden geleden ook al aan bod is geweest. De minister heeft toen duidelijk geantwoord dat het niet de bedoeling kan zijn door de ontginning van een gebied de oorspronkelijke bestemming van dat gebied te wijzigen. Vandaar ook dat de nabestemming wordt vastgelegd. Het is zeer noodzakelijk dat die bestemming effectief wordt ingevuld.

Het ontginnen van deze putten neemt natuurlijk meerdere jaren in beslag. In die periode wordt de bodem schraler, groeien er planten en leven er dieren. Nu blijkt dat er bij de opvulling van de putten gedeeltelijk een belemmering optreedt door het Natuurdecreet. Ik suggereer om er werk van te maken. De ontginner zou het groen rond de putten met een bulldozer kunnen wegnemen, maar dat lijkt idioot werk. Ik heb nog een tweede suggestie. De opvulling moet gebeuren om van de terreinen landbouwgebied te maken. Ik stel voor dat een projectgroep de kwaliteit van die landbouwgrond controleert.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil hier een en ander verduidelijken. Wat betreft de kleiontginningen in de Kempen, heeft de Vlaamse Regering op 23 juni 2006 het bijzonder oppervlakedelfstoffenplan Klei van de Kempen voorlopig vastgesteld. In tegenstelling met wat de heer Huybrechts stelt, staat daar niet in te lezen dat in Merkplas een gebied van 150 hectare op middellange termijn zal worden afgegraven. Wel werden in Merksplas een gebied van 101 hectare en twee uitbreidingsvoorstellen aan een bestaand ontginningsgebied van respectievelijk 18 en 25 hectare als locatievoorstellen bestudeerd. Het resultaat van de afweging is dat het gebied van 101 hectare niet als ontginningsgebied wordt weerhouden omdat andere locatievoorstellen volstaan, ook op middellange termijn. Om echter te vermijden dat de klei in de geologisch gunstige zone van 101 hectare voor toekomstige generaties zou verloren gaan, wordt voorgesteld het gebied als bouwvrij agrarisch gebied te herbevestigen. Toekomstige

generaties moeten beslissen of dat gebied al dan niet wordt ontgonnen.

Het bijzonder plan Klei van de Kempen moet nog definitief worden bevestigd en vervolgens worden omgezet in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan alvorens de weerhouden locatievoorstellen effectief ontginningsgebied worden. Concreet betekent dit dat in het beste geval pas ten vroegste eind 2007 nieuwe kleiontginningsgebieden zullen worden ingetekend. Bovendien betekent dit niet dat gebieden die als ontginningsgebied worden ingetekend ook onmiddellijk daarna zullen worden ontgonnen. Er moeten nu wel gebieden worden aangeduid, zodat op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier in de toekomstige oppervlakedelfstoffenbehoefte kan worden voorzien. Het decreet spreekt over een termijn van 25 jaar. Alles kadert dus in een langetermijnplanning waarbij bepaalde gebieden worden aangeduid om de delfstoffenbevoorrading te verzekeren.

Ik wil nogmaals benadrukken dat sinds de inwerking-treding in 2004 van het Oppervlakedelfstoffendecreet de ontginners financiële waarborgen moeten geven om de realisatie van de eindafwerking van de ontgonnen percelen te waarborgen. Als een ontginner de opgelegde eindafwerking, bijvoorbeeld voor landbouwdoeleinden, niet realiseert of als de eindafwerking niet voldoet, dan kan ik als minister de financiële waarborgen voor de eindafwerking immers op eerste verzoek aanwenden om in de plaats van de ontginner de opgelegde eindafwerking te realiseren.

De financiële zekerheden worden opgebouwd naargelang de opeenvolgende ontginningsfasen worden aangevat en kunnen in omgekeerde zin worden afgebouwd naargelang de afgewerkte fasen worden opgeleverd. Het is een dynamisch proces. De ontginners zullen dan ook meer dan vroeger gefaseerd te werk gaan. De fase-ring maakt het ook mogelijk om sneller in te grijpen als een ontginner zich niet aan de opgelegde afspraken houdt, zodat in de toekomst kan worden vermeden dat grote kraters onafgewerkt blijven liggen.

Bovendien heeft de Vlaamse Regering een lijst opgesteld van de percelen die werden ontgonnen op basis van een vergunning die is afgeleverd voor het van kracht worden van het

Oppervlakedelfstoffendecreet. Voor die ontginningen is er dus niet in financiële zekerheden voorzien. Mijn administratie heeft deze beslissing aan de betrokken ontginners betekend zodat nog dit jaar deze financiële waarborgen zullen moeten worden gegeven. Dat geldt ook voor de putten in Merksplas.

Naar aanleiding van uw vraag om uitleg met nummer 1062, die werd behandeld op 4 mei 2006, is al opge-

somd welke initiatieven er worden genomen om putten op een milieuhygiënische manier gefaseerd op te vullen. Het Oppervlaktedelfstoffendecreet is dus duidelijk, en we nemen in dat verband retroactief maatregelen. Ik zal ervoor zorgen dat ze worden uitgevoerd, ook voor de putten in Merksplas.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Ik hoop dat de beloften worden waargemaakt en we op dit dossier niet moeten terugkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ontoereikende verwerkingscapaciteit voor bouw- en sloopafval

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag is ingegeven door de brand op een breekwerf in Lubbeek, in de nacht van 25 op 26 september. Ik heb een en ander nagekeken en stuitte daarbij op de problematiek van de verwerkingscapaciteit van bouw- en sloopafval maar ook van ander bedrijfsafval. Het gesorteerde bouwafval dat op die werf aanwezig was, werd blijkbaar niet opgehaald of niet verwerkt wegens een tekort aan verwerkingscapaciteit en wegens stortproblemen. Dat probleem in Lubbeek blijkt geen alleenstaand feit. In nog meer bedrijven in Vlaanderen wordt te veel bouwafval opgeslagen. Een OVAM-medewerker meldde mij dat het verwerken of verbranden van bouwafval een fundamenteel probleem vormt en dat er capaciteitsproblemen zijn. Bij Indaver kampt men met verbrandingsproblemen door het stilleggen van een oven. Ook elders, in Brussel en Wallonië, zijn er verbrandingsproblemen. Aangezien ook de Hooge Maey de maximumcapaciteit heeft bereikt, was hierdoor, hoewel er nog bijkomende stortvergunningen werden uitgevaardigd, de stortcapaciteit snel opgebruikt.

Het is duidelijk dat we in Vlaanderen met een heel ernstig afvalprobleem kampen. Het opslaan van bouwafval kan leiden tot ernstige vervuiling van het grondwater, maar ook de onmiddellijke omgeving kan er heel wat hinder van ondervinden.

Twee dagen na het indienen van mijn vraag las ik een persartikel dat het vermoeden van een tekort aan afval-

verwerkingscapaciteit bevestigde. De woordvoerder van Indaver zou het probleem wijten aan het stortverbod in Duitsland. Daardoor hebben veel bedrijven een contract afgesloten met Indaver, waardoor daar de maximumcapaciteit is bereikt. Ondertussen zitten heel veel bedrijven in Vlaanderen met de handen in het haar omdat zij niet meer weten waar zij met hun afval heen moeten. Er wordt afval opgeslagen in containers. U begrijpt dat deze toestand op termijn niet houdbaar is.

Uit nog een ander persartikel blijkt dat de verwerking van afval steeds duurder wordt. Dat leidt er toe dat alternatieve en vaak illegale manieren worden gezocht om afval te transporteren of kwijt te geraken. De politie in Oost-Vlaanderen heeft grootscheepse controleacties gehouden op afvaltransport. Bij 210 gecontroleerde transporten werden enkele grote inbreuken vastgesteld, onder meer inzake bouwafval. Er werden bestelwagens onderschept die waren volgeladen met bouwafval, zonder dat daarvoor de nodige vergunningen aanwezig waren. Dit stemt toch tot nadenken: hoe moeten wij, zeer dringend, dit probleem aanpakken?

Daarom de volgende vragen. Kan de minister mij bevestigen dat er inderdaad een tekort aan verwerkingscapaciteit voor bouw-, sloop- en bedrijfsafval bestaat? Wat is de reden van het stilleggen van de oven bij Indaver en van het bereiken van de maximumcapaciteit op de Hooge Maey? Heeft dat iets te maken met het verbod op storten in Duitsland? Is de minister op de hoogte van de grote hoeveelheden bouw- en sloopafval die nu al bij verscheidene bedrijven in Vlaanderen in grote containers worden opgeslagen? Hoe wil de minister dit probleem structureel oplossen? In hoeverre strookt deze problematiek met het uitvoeringsplan bouw- en sloopafval?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Van den Eynde, er is geen tekort aan verwerkingscapaciteit voor gesorteerd bouw- en sloopafval, maar er is wel een tekort aan verbrandingscapaciteit voor brandbare en niet-recycleerbare afvalstoffen. Hieronder valt ook de restfractie van het gesorteerde bouw- en sloopafval. In september 2006 werd een 'shutdown' uitgevoerd op lijn 3 van de roosteroven van Indaver. Deze 'shutdown' duurde 30 dagen en kaderde in het normale onderhoud van de installaties. Naast het niet-operationeel zijn van één lijn van de verbrandingsinstallatie van Indaver was er ook nog eens de 'shutdown' van de oven van ISVAG, eveneens voor een gepland onderhoud. Dit zorgt voor tijdelijke afvoerproblemen. Maar het was wel zeer vervelend dat beide 'shutdowns' op hetzelfde moment plaatsvonden. Op dat ogenblik waren ook de beschikbare contingenten van de afwijkingen op het stortverbod opgebruikt. Daarom zijn bijkomende afwijkingen verleend. Op dit

ogenblik worden er, volgens de beschikbare informatie, geen abnormale hoeveelheden brandbare afvalstoffen opgeslagen bij de sorteerbedrijven.

U ziet hoe delicaat dit allemaal is en hoe snel we in een andere situatie kunnen belanden. Als men in de toekomst onderhouden plant, is bijkomende afstemming meer dan noodzakelijk zodat niet alles op hetzelfde ogenblik hoeft te gebeuren.

Uw vierde vraag betreft het structurele. Daar wil ik toch nog eens alles op een rijtje zetten. Volgens het Afvalstoffendecreet staat verbranden in de verwerkingshiërarchie hoger dan het storten van afvalstoffen. Dat is evident. Ik wil ervoor zorgen dat de in Vlaanderen aanwezige verbrandingscapaciteit maximaal wordt ingevuld. Anderzijds is het van fundamenteel belang dat de bedrijven hun afvalstoffen aan de bron voorsorteren, en dat de sorteercentra eveneens maximaal recycleerbare afvalstoffen uitsorteren met het oog op materiaalrecyclage. Zo ontstaan er minder afvalstoffen die moeten worden verwijderd. Iedereen is daar overigens van overtuigd. Dat is al jaren het beleid in Vlaanderen, en ik zet dat onverkort voort.

Een structurele oplossing bestaat er dus in dat er voldoende sturing is, enerzijds richting sorteren ten nadele van verbranden en storten, en anderzijds richting verbranden ten nadele van storten van de niet-recycleerbare, brandbare afvalstoffen. Daarom wordt in het programmadecreet een voorstel geformuleerd tot aanpassing van de milieuheffingen voor afvalstoffen. Storten moet duurder zijn dan verbranden. Daarnaast moet een hogere prijs voor storten en verbranden aanzetten tot beter sorteren, zowel aan de bron als op de sorteerlijn. Dit principe wordt heel concreet toegepast op die heffingen waarop we bij de discussie over het programmadecreet 2007 kunnen terugkomen. Binnen dit kader kunnen er nog afwijkingen op het stortverbod voor brandbare, niet-recycleerbare afvalstoffen worden verleend, zolang er onvoldoende verbrandingscapaciteit beschikbaar is. Om onderbenutting van de verbrandingsovens te voorkomen als gevolg van de verleende afwijkingen worden deze contingenten beperkt en werd in het laatste besluit tot afwijking van het stortverbod een bijzondere voorwaarde opgenomen die toelaat de aanvoer van brandbare bedrijfsafvalstoffen naar de stortplaats tijdelijk stop te zetten en af te leiden richting verbranding.

Zoals reeds gezegd, staat deze problematiek niet in relatie tot het Uitvoeringsplan Bouw- en Sloopafval. Het gaat om de brandbare restfractie, na sortering van bouw- en sloopafval, die nog gedeeltelijk wordt gestort omwille van het ontbreken van voldoende verbrandingscapaciteit in Vlaanderen. Ik hoop dat we met deze aanpak daar verder werk van kunnen maken.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de mi-

nister, ik dank u voor uw antwoord. U wijt de problemen aan de shutdown van de twee ovens tegelijkertijd. Het is inderdaad raadzaam om met de verschillende verwerkingsbedrijven af te spreken dat dit niet meer gelijktijdig gebeurt.

De directeur van Indaver zegt dat het probleem een gevolg is van het stortverbod in Duitsland. Betekent dit dat in het verleden heel veel Vlaamse bedrijven hun afval in Duitsland gingen storten?

U zegt dat er geen afval meer wordt gestockeerd in Vlaamse bedrijven. Betekent dit dat het probleem ondertussen is opgelost en dat alles is verwerkt? Nogtans staat in het artikel dat een containerdienst in Antwerpen maandelijks 100 ton stockeert in containers als gevolg van een tekort aan verwerkingscapaciteit. Bent u ervan op de hoogte dat bedrijven nog steeds met die problematiek worden geconfronteerd?

Minister Kris Peeters: Dat laatste is zeker niet uit te sluiten.

Ik heb extra informatie opgevraagd en er is me gemeld dat er geen abnormale hoeveelheden aanwezig zijn. Ik zal dat nog eens dubbelchecken. Als u me kunt aantonen dat mijn informatie niet volledig is of niet klopt, dan moet u mij die gegevens zeker overmaken.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Ik zal u straks het persartikel geven waarin de naam van het bedrijf staat. Het is belangrijk om na te gaan of het inderdaad klopt dat er maandelijks containers met bedrijfsafval worden gestockeerd.

Minister Kris Peeters: Ik geef geen commentaar op wat de directeur van Indaver zou hebben gezegd. Ik zal aan de betrokkene vragen wat hij precies heeft bedoeld.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Hij zegt dat er vooruitziende klanten zijn geweest die ondertussen al een contract hebben afgesloten met Indaver, waardoor die sneller aan de maximumcapaciteit is gekomen. De vraag is met wie die contracten werden afgesloten. Gaat het dan enkel om binnenlandse bedrijven of zijn er ook buitenlandse bij?

Minister Kris Peeters: Ik zal dat navragen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
